

Előfizetési ár:

Helyben, háshoz kötve
Évesdíjára . . . 2 levél.
Külsőre . . . . . 4 levél.
***
Videkre, postán küldve
Évesdíjára . . . 2 k. 50 ml.
Külsőre . . . . . 7 k. — ml.
***

Éves ára 2 1/2 k. áll.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden hétfő és
szombatnap nap kivételével.
***
Szerkesztő: Dr. Erdélyi
Budapest-utca 108. sz.
Juhász-béa.
Hova a lap szállani és anyagát
részre vonatkozóan a 218-ik
oldalon közöljük.
Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** | Igazgató: **2 illr.** | Laptulajdonos: **Nyomda-Részvénytársaság.**

A mi álláspontunk.

Irtó Kosuth Ferenccel.

A közügyemet eltereltem nem hagyhatjuk attól, hogy most a véderőreformról van szó és hogy ez ellen es nem másért küzdenek egy sorban a függetlenségi párt különböző árszalatai. A nemzetet és az államot agyonnyomó reform elleni küzdelmet azzal gyengíteni, hogy más kérdés dobassék a küzdelem teljes közepére, nem engedjük.

Két egymással semmi viszonyban nem levő dolgot, a véderőreformot és a választói jog reformját egymással összefüggő összeköttetésbe hoznunk — nem szabad.

A nemzet nem oly gazdag érvényesíthető jogokban, hogy két össze nem függő, de életbevágó ügy körül engedjen az egyikben a másikért.

Oldassék meg mindegyik ügy aképpen, hogy a nemzet jogai és érdekei ne szenvedjenek; — ez és nem más az a feladat, amelyet megoldani azzal, hogy az egyik kérdésben alkudjunk a másik rovására, csak akkor lehetne, ha szem elől akaránk tévesztetni azt, amit elfelejteni mi soha nem fogunk, hogy a magyar nemzeti érdekeknek mind a két tervt érvényesílni kell.

Ha ez megtörténik, felesleges minden összekapcsolás, ha nem történik meg, akkor meg lehetetlen.

Megoldani a véderőreformot csak úgy lehet, ha nem marad többé a magyar állami életnek oly tere, amelyről a nemzet akaratainak érvényesülése minden időkben a legrdegebben ki van zárva és amikor nem lesz többé a magyar államnak olyan szerve, melynek köréből teljesen ki van zárva maga a magyar állameszme.

A választójogot pedig csak úgy lehet megoldani, hogy az állam magyarsága, az államalkotó magyar nemzet történelmi és természetes jogai és az értelemelek az értelem hiányával szemben való érvényesülhetése biztosíthatassanak.

E feltételek nélkül a két kérdésben nem lehet megoldás sem együttesen, sem elkülönítve, sem összekeverve, sem szétválasztva.

Keservesen megfizette az ország annak az árát, hogy mikor egy dolgról volt szó, másról beszélt az országnak nagy része.

Most is gyengíti a véderőreform ellen folyó küzdelmet minden más kérdés felvetése, ami a figyelmet a Ház asztalán egyedülfekvő kérdésről eltereli.

Nem arról van most szó, hogy helyes volt e és megengedhető volt e

akkor, amidőn a jelen parlament valószínűleg a rég elavult választói jog utolsó parlamentje lesz, ezzel szavatolni meg egy oly óriási megterhelést, mely évtizedekre fog szólni és a most joggal bírókat, úgy mint a joggal még nem bírókat egyaránt fogja sújtani és terhelni.

Minden más országban a világon, egy ilyen kérdést az egész nemzet elé vinnének ahelyett, hogy sietnének megoldani egy olyan képviselőház által, amely speciális viszonyok közt, speciális eszközökkel lett összehozva.

Feltétlenül helytelen volt azt a sorrendet állapítani meg, amely most követték, még pedig azért követték e sorrend, mert maga a felsőbb hatalom is mulékonyan hiszi a mai alakulást; siet azt mindenké kiaknázni, siet felhasználni a váratlanul kedvezővé lett helyzetet.

De ha bizonyos köröknek és magának a kormánynak a sietése érthető, ha a függetlenségi párt ismét abba a hibába esnék, amelynek nem rágn vezéres következménye volt saját erejére, hatalmára, befolyására és az ország sorsára nézve.

A helyzet követelménye világos; a véderőreformjavaslatot vissza kell vonni, úgy sem valószínű meg úgy,

TÁRCA

A Garam-völgyében.

Folytatás Irtó Solyom.

Mintthogy azonban ezen sürgetések mitsem eredményeztek, az 1545 iki nagy-szombati országgyűlés 46. t. cikke újra felkéri a királyt, hogy az országgyűlés határozatának végre valahára szerezzen érvényt. Valószínű, hogy ezen ismételt sürgetések folytán Zolyom Lipsey vára végre átadott előbbeni tulajdonosainak; de a Dóczyak nem bírták azt sokáig, mert már 1573-ban elzálogosították azt a kormozsbányai Rubigall Pálnak 30,802 forint és 21 denáron. Mintthogy pedig Rubigall, ki nemokára meghalt, felesége Éder Sárán kívül örökst nem hagyott s a Lipseyek és Dóczyak a várat kiváltani nem tudták, maga Rudolf király vette át és abba Soliak Ilést helyezte parafectusnak, ki e minőségében 1590 ig maradt ott.

Midőn a XVI. század végén a Lipsey és Dóczy család kihalt, Rudolf király Lipsey várat „jarisi Tribel Gáspár” nak adta zálogba, miután ez Éder Sárának Rubigall özvegyének kifizette a 30,802 forint 21 denáryi zálogösszeget s a királynak ezenkívül 3,000 forintot. S ámbár Rudolf az 1599-iki országgyűlés 31. t. c.-nek 1. §-át, melyben határozatik, hogy sem a lipseyi, sem más vár idegeneknek ne adományoztassék, — megsérült az 1600. december 1 én Prágában kelt okmányval, a lipseyi várat mégis Tribelnek adomá nyozta örökös birtokul.

1605 ben Boesky seregei kísérletk meg a vár elfoglalását, de eredménytelenk, mert Tribel azt megvédte.

1608 ban a pozsonyi rendek azt kívánják II. Mátyástól, hogy Zolyom Lipsey vára Tribelől kiváltassék és abból, mint-hogy ez nem végvár, az idegen katonaság eltávolíttassék. Mátyás azonban nem teljesítette a rendek kívánatát, mert Tribel 1620. július 31 én bekövetkezett haláláig ura és birtokosa maradt a várnak.

Tribel Gáspár, ki bugzó protestáns volt, több templomot és iskolát állított fel a környéken, mint pl. a predajpait 1606 ban, a választáit 1612-ben; a lipseyi péntek 1615 ben tetemesen bővítette s renoválta. Eltemettetett a helybeli akkor evangélikus, most katholicus templomban.

Tribel Gáspár halála után Zolyom-Lipsey várat s a hozzátartozó 14 községet vagy az említtet 1608 iki 23. t. c. értelmében, vagy özönözöttve Bethlen Gábor által rimaszécsi és balogi Széchy György kerítette hatalmába. A 30,302 forint 21 denáryi zálognépzi azonban lefizette 1620. Márton napja körül Tribel örökeinek t. i. Révay Gáspárnak és Arlay Istvánnak, kik Tribel lányait bírták feleségül.

II. Ferdinánd 1621 évi július hó 17 én Széchy tulajdonjogot mindkét nembeli örökös számára biztosította.

Igy Széchy György születőlt (atyja IV. Tamás, anyja Perényi Borbála volt) öröklött terjedelmes birtokait tetemesen növelte, főleg amidőn 1621 ben a murányi uradalmat is megszerezte, fizetvén ezért 10,000 forintot.

De Széchy György nem sokáig élte vezte szerzeményeit, mert midőn 1625 ben

Barkó várába utazott, jobb lapocáján 2 golyóttól árturva, meggyilkolva találák egy pajtában, hova valószínűleg azon szándék-ból vonult be, hogy az át fardalmait ki-pihenje, nem messze utazásának céljától. A gyilkosság oka valószínűleg irigység, vagy magán bosszú volt.

Széchy Györgynek fiú örökeke nem lévén, a zolyom-lipseyi vár a főúrnak nagy-hírű leányára, a Györgyössy által is meg-énekel Széchy Máriára illetoe ennek férjére, az egy szász idősök egyik legkiválóbb alakjára Wessellyni Ferenccel szállt.

Mikor aztán az 6 nevérlő nevezett összeesküvés kitűdőtt (1671.) Széchy Mária a vár utolsó birtokosa Bécsbe hurocollatott a jószágai, köztük a zolyom-lipseyi vár és konfakáltattak, s az időtől máig a kir. kincstár kezében maradtak.

Milyen érzés szállja meg a látogatót, mikor az őstörténeti nevezetesség vár helyiségein végig megy; ott ahol királyi személyek, lovagok, hősök megfordultak, ahol a Murányi Venus lakott! Látnak lelki szemek előtt a magyar történelem ezen nagy alakjait és így érezük magunkat az egyes termekben, mintha szent helyen, templomban volnánk. A titkos, menekülésre szolgáló út mindenkor megnezűnk, mert ennél érdekesebb talán egy sínes a vár helyisége között. Itt 84 öl mély, föld alá vezetők kútát égi szalmacsomóval világítjuk be, mely a szédítő mélységben mutatja a menekülés útját.

A magyar Kárpátok közti tartózkodás sok kellemes emléket, tanulságot egy életen át kísérik az embert és aki egyszer megszerette, végig okra ismét vissza.

(Vége.)

ahogy van, mert ha meg lenne valószínű, agyon nyomná a helyzetet s emellett több oldalról határozottan káros lenne magára a véderőre.

Erre is alkalmazható Deák Ferencnek a rosszul begombolt mellényről szóló parabolája; ki kell azt egészen gombolni és aztán újra kezdeni a gombolást.

En egyénileg az egész koalíció idején sürgettem a királlyal létrehozott megállapodás végrehajtását a választójogi reformra vonatkozólag.

Bár ne lett volna ily rettenetesen igazam; de igazamnak kellett lenni, mert minden más eljárásnak ki kellett az egész helyzetet zökkenőnté a kerekvágásból s ez meg is történt.

Mindenki meg lehet győződve arról, hogy mindjárt megszűnik az obstrukció, mihielyt visszavonatik az amugy is lehetetlen véderő-törvényjavaslat.

És mindjárt megszűnik akkor is, ha a nemzet jogai érvényesülésére legalább rés nyitattik és az anyagi teher a teherviselési képességgel arányba hozatik.

Nem vagyunk mi ellenségei a hadseregnek, de azt akarjuk, hogy tényleg létezzen az a magyar hadsereg, amelyről az 1867-iki XII-ik törvények rendelkeznek; mert el nem fogjuk hinni soha, hogy oly valaminek hovátartozásáról intézkedjen egy alaptörvény, amely nem létezik és nem létezhetik soha. Ha nincs magyar hadsereg, a törvény nem beszélhet magyar hadseregről és oly valami, ami nincs, nem képezheti (a törvény rendelteté szerint) az összes hadsereg alkotórészeit.

Jól tudjuk azt, hogy ha le akarunk lépni a negáció teréről és előre akarjuk vinni a nemzet ügyét, ezt csak fokozatosan és esetleg csak kis lépésekkel haladva tehetjük meg; de a haladásához meg kell lennie a lehetőségnek és nem maradhat örökre elzárva a magyar nemzet jogai elől az az ut, amely a magyar államiság legfontosabb terén vezet át a magyar állami lét betetőzéséhez.

Törvényt a városi tisztviselőkről.

A fizetésrendezés sürgőssége.

Szemérmes koldusnak íres a tarisznyája! — ezt tartja a közmondás s a polgármesterek soproini értekezletén ez a közmondás megint beigazolódott.

Szó volt a városi tisztviselők fizetésrendezéséről. Néhányan azt mondták, hogy nem járja, miszerint a városi tisztviselőket saját érdekeikkel foglalkozozanak, szó val mintha holmi szegény volna az a városi tisztviselő, ha meg merik mondani, hogy bizony sanyarú az ő sorsuk az állami, megyei s magán tisztviselőkhöz képest és hogy azon javítani akarnak.

Mikor most három esztendőre a városi tisztviselők együttesen a polgármesterek nélkül — sőt sok helyütt azok akaratára ellenére, maguk álltak a talpukra s feltárták jogos és méltányos kívánásaikat egy országos kongresszus keretében — mindjárt meghallgatásra találtak s az országgyűlés meghatalomta a kormány előterjesztésére, hogy fokozatos állami segélyben részesítse a városi tisztviselőket s az 1909. és 1910. években 2-2 milliót s a jelen 1911. évre 8 milliót koronát juttatott az állam a városoknak azzal, hogy az

egy-egy városokra abból eső összegek első sorban is a városi tisztviselők fizetési egészítésére fordírandók.

Mikor az 1909. évi járulékok szétosztására kerültek s a fizetési fokozatokba való sorolásán a városi mérnökök megrovíditott volna, a városi mérnökök külön is talpra állottak, kongresszust tartottak, feltárták jogos és méltányos követeléseiket ország s világ előtt s ők is meghallgatásra találtak s a hiba reparálta lett, amennyire egy miniszteri rendelet rendbe lehetett hozni a városi mérnökök legsűrűsebb, az állami segélyben való méltányos részesedésére vonatkozó panaszait.

A méltányos s jogos kívánások és panaszok, ha nem is teljesítettek azonnal, de figyelemben részesültek minden körben s a lehetőség szerint teljesítettek — így van ez minden téren az egész világon, így van ez a városi tisztviselők kívánalmaival is — de természetesen, hogy ennek a kívánalomnak kifejezést is kell adni és pedig nemcsak egy szer, hanem ismételtel, hol erősebb, hol gyengébb hangon s addig ismételtel, addig zörgetni, míg a kívánások előtt megnyílik az ajtó s azok teljesítettek.

Ha mi magunk városi tisztviselők nem hánytorgatjuk fel a panaszainkat és nem adjuk elő az ország, parlament és kormány előtt jogos és méltányos kívánásainkat, — ugyan ki adja azokat elő?

Talán a katonatisztek, papok, tanárok, állami s megyei tisztviselők avagy a városatyák tárták föl a magyarországi városi tisztviselők bajait s panaszait? — Hiszen akkor éppen olyan joggal várhatnánk és számíthatnánk a Rotschild bankháza, vagy az amerikai dollárkirályok segítségével és támogatására is.

Bizony, magunknak kell kérni s kiabálni, mert ha magunk nem tesszük ezt, más ugyan nem gondol ráink.

Igenis vannak kívánásaink s panaszaink s azok jogosak és méltányosak, Isten s ember előtt elmondhatjuk azokat pilulás nélkül.

Szükségünk van az államségélyre s nehéz szívvel várja minden városi tisztviselő azt a szótostandó harmadik milliót koronát — ezer és egy helye, sőt annál is többje van mindgyikkél minden egyes filirnek.

Igenis kérjük a kormányt s az egész parlamentet pártkülönbség nélkül, hogy alkosson egy rövid, néhány soros törvényt a városi tisztviselőkről s mondja ki abban, hogy az államségély fizetés jellegűvé bír már most is, — sőt visszamenőleg az államségély kezdetéig, hogy azok az öregebb tisztviselők, akik kényszerítve voltak az utolsó két évben nyugdíjba menni s akik nyugdíjba valók volnának, az államségélynek a nyugdíjba való beszámításával mehessenek nyugdíjba.

Ez volna most a legelső, s a legfontosabb s legsűrűsebb kérése a városi tisztviselőknak. Segíteni kell először azok első sorban, akik az utolsó két évben kidőltek már az igából s akik kidűlőben vannak, egy rövid néhány soros kis törvényvel.

Amellett a harmadik milliónak méltányos felosztását kerestül kell vinni azonnal akként, hogy lehetőleg hozzájusson minden városban a városi tisztviselő ahhoz a fizetés kiegészítéséhez, mely a rangsorba való sorolásnál neki járna. Sok városban élvezik a városi tisztviselők, már teljeseen az eddigi államségély folytán is az új rangfokozatoknak megfelelő fizetését, de a legtöbb helyen még nagyon sok hiányzik ebből. Ha nem megy ez még az idén a harmadik millióból, csinálják meg a jövő évre a negyedik millióból, amint azt már meg is ígérté a mérnököknek a miniszterelnök ur.

Azt hiszem, ez ellen senkinek a parlamentben nem lenne semmi kifogása, sőt talán még a türelem s hallgatásra intő s szorító polgármestereknek sem.

Szalay Lajos.

NAPI HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 1-21

Naptár: 1911. év. Szeptember 19. Kedd. Rím. kath. Január vt., Protestans: Január, Görögország: Szeptember 16. Mihály esztendő, Izraelita 5071. év Elul 28. — Napkelte 6 óra 41 perc, Napnyugta 6 óra 5 perc, Naposszat 12 óra 24 perc. — Holokáste 1 óra 12 perc. éjelt. Holokáste 5 óra 7 perc. sötét. — Új hold 22-én 3 óra 37 perc. délután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő időjárható: Változóköny, hűvös, helyenként csapadék.

— **Segélyosztás.** A segélyező nagy bizottság tegnap délelőtt Kada Elek polgármester elnökléte alatt ülést tartott. A bizottság megkezdette a segélykérvények felett való végleges tárgyalását. Tegnap az I. és II. tizedbeli segélykérvényekkel vágtettek Elhatározták, hogy az I. tizedben 21, II. tizedben 41 egyvének adnak segélyt, összesen 21 ezer 931 koronát értekben. Ezen össze kitalványozták már a hét folyamán eszközölni fogják. A segélyező bizottság állandóan permans, — most már gyors egy másulatban jönnek sorra a többi tizedbeli kérvények is.

— **Tanévnyitási.** A jogakadémián vasárnap történt az 1911-12. tanév ünneplésének megnyitása. A lutheránus templomban tartott istentisztelet után az akadémián folyt le a megnyitási ünnepség, amelynek keretében dr. Jóó Gyula, az új igazgató tartott a választójogi reformjéről minden politikai színezetű ment tudományos előadást. — A jogakadémián igazgatótanács nevében Gyóffy Balázs ügyvéd, ref. főgondnok mondott beszédet.

— **A szüreti ünnep.** Tegnap, vasárnap összejöttek az összes szőlőhegy bírói és csőzei Szegedi tanácsos elnökléte alatt a szüreti ünnep megállapítása végett. Abban állapodtak meg, hogy szept. 26-án újból összejönnek és akkor fognak véglegesen dönteni, addig is érdeklődni fognak a szőlőszőlők kívánásai iránt.

— **Football-mérkőzés.** A Kecskeméti Atlétikai Club tegnap a Szabadkai Sport Egyesülettel mérkőzött a szaktői pályán. A játék unalmas és lanyha volt. A kecskeméti csapat hihetetlen fölényben volt az egész játék alatt, hátvédek állandóan az ellenfél terelében táboroztak. A KAC csatársora azonban, miután Kovács szerzett egy gólt, önző módon és lanyhán játszott tovább. A második féldobban a KAC kecskeméti sikerült kiegyenlíteni. A KAC legjobb része a védelem, különösen a fedezetor volt. Kéry, Fekete tönkelt a csatársor labdával, Jóó István pedig, ki a ref. főgimnázium modern és felvilágosított szemlélet igazgatójának engedélyje alapján játszik a KAC csapatában, ugy a védelemben, mint a csatársor támogatásában kitűnt. — Végeredmény: 1:1.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt tanácsülés volt a városközén, melyen a héten elkezdődött segélyosztás technikai része felől tanácskoztak.

— **Gipszmodellő kiállítás.** A ref. főgimnázium és jogakadémián épülő felében levő palotájának gipszmodelljét tegnap állította ki az építész Fleischer Kálmáné és fia üvegkereskedő cég kirakatában. A monumentális épület modellje igen tetszik a szemlélőknök.

— **Önképzőkör alakulás.** A ref. főgimnázium felső osztályainak ifjúsága a napokban alakította meg Önképzőkörét, a melynek elnöke lett egyhangyul Kontra László VIII. o. t., alelnök Fodor Sándor VII. o. t., titkár Vághy Ferenc VIII. o. t., főjegyző Máthé Elek VII. o. t., aljegyzők Balla Zoltán és Tanczos Béla VI. o. t., pénztáros Tóth Kálmán VIII. o. t., ellenőr Veeszi Miklós VIII. o. t., könyvtáros Bókefi Jenő VII. o. t., bizottsági tagok Jóó István és Szappanos Sándor VIII. o. t., Tóth László és Józán Ignác VII. o. t. és Szendrei Zsigmond VI. o. tanuló.

— **Segély.** Kassa város 500 koronát küldött a főldengedkárosultak segítésére.

— A II-ik segélyező bizottság Mészáros József tanácsnok előlétele alatt szerdán befejezi működését s ezután a nagy bizottság ülést tart, utána pedig a VII-ik tiszteő főfelé is megkezdik a segélyek kiosztását.

— A huszárlaktányában a lovak betegségei megszűntek. A régi rend tehát újból életbe lépett.

— A választáraság ülése. A választáraság ma délelőtt fél 11 órakor ülést tartott. — Törvényessy Ferenc 20 000 koronás alapítványt tett a választáraság javára. A mai ülés tárgya: az alapító levél tervezetének megállapítása.

— Kassa ünnepe Kassáról jelentik: A Patronage Egyesületek Országos szövetsége vasárnap délelőtt tartotta harmadik közgyűlését. A Schalk haz szálló díszes közönség töltötte meg. Harminnyeg tíz óra kor Borely Jeno dr. v. b. t. i. az előlétező bizottság elnöke tudomásra adta az egybgyűléseknek, hogy 6 fősége a legfőbb védőségét a legkisebb mértékben elfogadta és képviselővel Székely Ferenc igazságügyi minisztert bízta meg. Borely Jeno üdvözölte a minisztert, Székely Ferenc nagyhatású beszédet mondott, majd Reichl Gyula miniszteri tanácsos beszélt. Este díszes bankett volt.

— A laktanya csatornája. Az új honvédszáz laktanya csapadéka a vizeinek levezetésére egy csatornát fognak építeni, melyet a város csatorna hálózatába kapcsolnak bele. A szolnoki úton a vasút alatti részt a csatornának a Máv. fogja elkészíteni. Az osztálymunkások kiküldötté ma tanácskoztak a város küldöttével, Mészáros József tanácsnokkal. Dömötör Lajos jegyzővel és Varga Adolf mérnökkel, az anyában, hogy a vasut alatti csatorna elkészítése mennyi költségbe kerül.

— Utcai telefonok. Marosvásárhelyen érdekes újítást akar behozni dr. Bernády polgármester, aki nemrég amerikai tanulmányuton volt. Bernády polgármester — úgy látszik — Amerikából eltrévoletlököttelek tért vissza, ugyanis azt indítványozta a városi tanácsnak, hogy a nagyobb forgalmu utcákon a gyalogjárók szélén telefonállomásokat állítsanak fel, hogy a rendőrök szükség esetén gyorsan segítséget kérhessenek, vagy jelentést tehesseken. Tíz vagy más veszedelmeseben esetén az utcai telefonállomások a nagyközönségnek is rendelkezésre állana. A tanács a javaslatot elfogadta, úgy, hogy már legközelebb a közgyűlés elé fog kerülni. — Nem lenne rossz ezt nálunk is megpróbálni.

— Műszaki vélemény. Nagy Virgil műgyeméti tanár, Kaniser József műépítész, az orsz. középítészeti tanács tagja, Csákö Adolf műgyeméti tanár beteljesítették a nagytemplom tornyának restaurálására vonatkozó műszaki véleményüket. Régebben az volt a véleményük, hogy a kérdéses torony felőrésze teljesen újból építtessék, mert így a torony esetleges jövőbeli földrengésekkel szemben ellenállóbb lesz. Bejelentették azonban, hogy nem éppen ez az egyedüli megoldás, mert a szakértők nem vonják kétségbe, hogy a tornyot kellő szakértelemmel biztosított erősítésekkel helyre lehet állítani.

* **Meghívó.** *Urban István tánc tanító összes tanítványaital táncverszót tart folyó évi szeptember 24 én a Vigadó nagytornában, belépő díj szemelyenként 120 kor. Kezdeté este 8 órakor, tart reggel 4 óráig; amelyre ezúton tekintés ma kátt meghívottak a tánckedvelő ifjúság. Tisztelettel: Urban István és a rendezőség. Mivel az új címek miatt több tévedés fordulna elő, más meghívók nem bocsátunk ki. — E mulatság az újonckor búcsú estélye is lesz. — Növendékek felvételt napoként.*

— Vasár. Vasárnap vásár lesz Kecskeméten. Dacára, hogy a zsidóünnep miatt azt el akarták halasztani, a vásár még lesz tartva.

Keleti nagy szőnyevraktár

Vitéz Gusztáv

posztó-, vászon-, selyem- és divatruza kereskedésében Kéttemplomköz.

Agobián és Adorján

első budapesti keleti és perzsa szőnyeg nagykereskedők

Vitéz Gusztáv

kecskeméti nagykereskedésében

keleti és perzsa szőnyegek ből óriási lerakatot tartanak

és megbírták őt, hogy egy az ár, valamint a fizetésifeltételek tekintetében a vásárló közönség részére a legmesszebbmő előnyöket biztosítsa.

Mire a tisztelt vásárló közönség figyelmét ezuton hívja fel.

— Állami borpincek. A földmivélségi miniszterter, amint az már ismeretes, elhatározta, hogy a borértékesítés előmozdítására tíz nagy borpinceit állí fel. Ezek a borpincek a termelők borainak befogadása céljából létesülnek s a berakározott borokra 50—70 százalékgig terjedő előleget nyújtanak. A borpincekkel tulajdonképpen annak akarják elejét venni, hogy a termelő ne legyenek kénytelenek potom árán elvesztgetni borainkat, hanem minden közkézet nélkül várják be a borértékesítésnek kedvező idejét. A borpinc organizálása céljából pedig megalakul a „Bortermelő és borértékesítés szövetkezetek országos központja, mint részvénytársaság.” A részvénytársaság két millió korona alapítókével fog hozni a borpincok szervezéséhez a magyar borok propagálásához, a földmivorkivitel reorganizálásához s célul tűzte ki azt is, hogy minden lehetőst elő fog követni, hogy a borítal adott lényegesen leszállítsák. Ezt az utóbbit azért tartja fontosnak, mert a jelenlegi magas adó a legnagyobb akadály a borforgaztatás terjedésének. A földmivélségi miniszterének s a termelők körélya bizonyára megajvítja a borértékesítés bajait és annál kedvezőbb lesz azonban az eredmény, minél szorosabban lehet egymással összekapcsolni az államnak és termelőnek a borgazdaság fejlesztására irányuló alapításait.

— Augustus hó bűnése. A rendőrség bűnügyi osztályának augusztus havi jelentéséből a következő közérdekű adatokat közöljük: Augustus hóban 138 bűnéset, 8 öngyilkosságot és 8 baleset hozott a rendőrség tudomására, míg július hóban 74 bűnéset, 2 öngyilkosságot és 9 baleset fordult elő. Ekként a bűnésetek 64 esettel, az öngyilkosságok 64 esettel szaporodtak, a balesetek 1 esettel fogytak. Augustusban a bűnésetekből a belpartterületre 93 a külterületre 45 esik. Ezek közül augusztusban hét elkövetve 117, míg 21 eset az előző időben követeltett meg, de most hozottát a rendőrség tudomására. A 138 esetből a tettesek kipuhatoltak 58 esetben, míg 24 esetben kipuhatoltak ehettek nem voltak; 56 eset nyomozás alatt maradt. Nyomozott még a zendőség az előző időkből nyomozó eljárás alatt maradt 113 esetben, miből a tettesek 8 esetben kiderítettek, 18 esetben kideríthetők nem voltak. 87 eset nyomozás alatt maradt. — Ezzel együtt nyomozás alatt maradt augusztus hó végén 143 eset. A benyomozott esetekben 88 férfi és 9 nő vonatott kérdőre, kik között rosvolt volt 20 egyén. Az eldöntött tárgyak értéke 6948 koronára rugott, miből előkerült 1205 korona érték.

— Az elasztországi földrengés. Siemában a kár, melyet a földrengés okozott, sokkal jelentékenyebb, mint az első pillanatra látszott. Siemában négy templom erősen megrongálódott és a dóm egyik igen értékes régi szobra lezuhant és darabokra tört. Megsérült az egyetem épülete is. Tegnap éjjel ismét több földlökés érezték, amelyek azonban sokkal gyöngébbek voltak. A lakosság már valamennyire megnyugodott, de még ma éjjel is több esálad virraszott az utcán. — Catinában az Aetna még mindig ontja a lavát, de esékélyebb mennyiségben. A lavafolyam még ágba szakadt. Az első az Alcantara folyó irányában halad. A második Francavilla felé folyik, a harmadik és negyedik Soliochista vidékén hópölyög tova, ahol a kaszad kulturákat és házakat sorba pusztítja. Éjjel és reggel Catinára és környékére sűrű hamusok hullott.

— Betörés Bugacmonostoron. Dobos Mihály kiskunfegyvári lakosnak Bugacmonostori tanjáját ismeretlen tettesek feltörték és onnan több tárgyat 67 korona értékben elvittek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Zúzmák a kolera. Vasárnap sem Budapesten, sem a fertőzöttnek bejelentett Újpesten utolsó koleraemegbetegedés nem történt. Az újpesti járványkórházban még 8—10 kolerabeteg van.

— Kiskunfegyvárhán, Halastó létesítése helyett, Seres István h. polgármester és Szabó István gazdasági tanácsos javaslatára a közgyűlés azt határozta, hogy a pateritavató fűzfavessző termelésére lehetne felhasználni, mert a kósarfonás egyre több embert foglalkoztat ma már az Alföldön is, ahová má a fűzfavesszők legnagyobb részét külföldről kénytelenek beszerezni a kósarfonók.

— Megvart kömüves segéd. Az éjjel fél 12 a rendőrtörjárás sürgősen a II. tized, 91 szám alatti mulatóhelyre hivatott, mivel ott Bellian Mihály kömüves segédét fejbe verték. Az őrártat azután megállapította, hogy Belliant egy Loszi Katalin nevű leány véste kanesoval verte fejbe. Belliant bevitték a rendőrségre, hol sebeit bekötötték.

— Talált tárgyak. Lidán Ferenc III. tizedbeli lakos több ruhá darabot és 1 koronra 30 fillért talált, amit beszovalgatott a rendőrségre, hol igazolt tulajdonosa átveheti.

Az összeszokolozás vége. Felakasztotta magát.

A katonatelepi vasúti állomás értesítette tegnap a rendőrségre, hogy Sárközi Sándorné Dankó Julianna férjének taláiban levő szőlőjében felakasztva találtak.

Az ügyeletlen rendőrtisztviselő és orvos azonban a helyszínr mentek, ahol megállapították, hogy Sárköziné önmaga vetett véget életének.

Sárköziné ugyanis összeszokolozott tegnap férjével és emiatt elkeseredésében ünnepi ruhájába öltözve, az ajtót maga zárta és a mestergerendáris felakasztotta magát.

Anyakönyvi kivonat.

1911. évi szeptember hó 18. an.

Szülöttek. Döncöz József rk. Tamási Mária rk. Varga Vince rk. Király Sándor rk. Petró Margit rk. Balla Mária rk. Rácz János rk. Bardi Teréz ref. Mák Ilona rk.

Halálozások. Sohr Sámuel izr. 61 éves, Deutch Józsefné Spitzer Helén izr. 30 éves, Domokos Meuyhért rk. 11 hónapos, Szabó Terézia rk. 18 éves.

Kihirdetettek. Moraveczky Vince rk. Mogyor Sarolta Erzsébet rk. Szőke Sándor ref. Gulyás Julianna rk.

Házasságok kötöttek. Baranyi József rk. Baracsi Szarka Anna rk. Dankó Antal rk. Kelo Julianna ref. Zana Ferenc rk. Bencsik Erzsébet rk. Gerber Ferenc rk. Szabó Erzsébet ref.

Üzletáthelyezés!

teljesen ujonnan, a mai kor igényeinek felszerelve, a Népbank új palotájába (Arany János-utca 2. sz.), közvetlen a sarok mellé helyeztem át. Kérem továbbra is nagy becsű támogatásukat, — maradok tisztelettel:

Eladók.

Néhai Szabo László hagyatékát képező, a Vasci hegyben, a 3 kilométernél mintegy 10 holdnyi, a 2 kilométernél pedig mintegy 2 holdnyi jómínőségű szántóföld, mely földégetermelésre is alkalmas, 80 ubol alól szőlővel, mindkét helyen tágas cserepes kunyhóval; továbbá a IV. tized, Arok ú. a 309 számú ház szabadkézből örökaron eladók, esetleg haszonbérbe is kiadók; értekezni lehet Szabó Sándorral V. tized, Tehén-utca 252 sz. alatt. 3803

Földhaszonbérbeadás.

Városföldön 8—9 kilométer közt 35 hold kitűnő szántóföld Szent Mihály-naptól több evre kiadó. Tanácsadó-, Segítő-és Védő-iroda, Vásári-nagy ú. 105.

Eladó föld és szőlő.

Balászföldben, az állomásnál, Dömötör Pál úr szomszédságában levő 10 kath. hold birtok, melyből 5 hold 80 □-öl 7 egy termő fajszőlő, a többi pedig szántóföld, mely szőlőültetésre is alkalmas, a szőlő terméssel vagy anélkül is, szabadkézből örökaron eladó; értekezni ugyanott Hazai György tulajdonossal. 3855

Eladó szőlő.

Mária-hegyben, a városától 10 percre, 1399 negyszögöl jókarban levő szőlő eladó; értekezni III. tized, Mária-utca 15. új szám alatt. 3870

3-5szobás lakást keresek közel a központhoz. Dr. Mezei Pál ügyvéd, VIII. tized, Halaszi-utca 20. (új Batthyány-utca 6.) 3890

Zöldség-kert

azonnal kiadó. Keresetek egy szőlőkapas, aki a zöldsegeterzethet is ért. Ugyanitt 2 kisebb lakás kiadó, Kőrösi-hegy 66. szám, a kőrösi mőt mellett. Érdeklődni lehet: Tárnok József mérnöknel, Kőrösi-hegy 66. szám alatt, vagy a városházán. 3932

Kiadó lakás.

Nagykőrösi utca 27. szám alatt az emeleten 6, esetleg 8 szobás lakás melékelyiségekkel november hó 1-ére kiadó; értekezni lehet Mikó Lajos házfelügyelővel. 3942

Borszivattyúkat

tökéletesen javítunk. Szijjártó Testvérek 3943 rézművesek, II. ker., Mária-körút 1. sz.

Kiadó lakás.

A Nagytakarepéznárt emeleten két szép lakás azonnal kiadó. Bővelbel Farkas Ignác gyógyszerárában.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy könyv- és papírkereskedéssel

Fekete (Schwartz) Soma

könyv- és papír-kereskedő.

Szőlő és föld eladás.

Az új hónap kaszárnyán kívül 3 hold szőlő és föld terméssel együtt vagy anélkül is eladó; értekezni Molnár József vendéglőssel a laktanya mellett.

Kiadó ürillakás.

Idős Szappanos Eleknek, a Budai-utca 135. (új 39.) szám alatti háza, mely áll egy 5 szobás, egy 4 szobás, esetleg 2 szobás lakásból, melékelyiségek: istálló, kocsiszín, magtár pince és boros pincéből, folyó évi november 1 től egy nagybán vagy részletekben is bérbe kiadó. — A kivenni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal III. tized, 97. szám alatt. 3905

Eladó ház.

Szelei faluban, 64 szám alatti ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, istálló és egyéb melékelyiségekből, jó kuttal, eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonossal. 3921

4 gimnásiumot végzett

fiatal ember gyakoroknak fővételik Mintsek Géza drogeriájában. Ugyanott üres postai és vasúti lakák, továbbá üres balonok egészben vagy darabszámba olcsón eladatnak. 3941

I. tizedben 25 év óta fennálló jőforgalmu korcsma

azonnal kiadó. Ugyanott több hordó olcsón eladó. Cim a kiadóban. 3919

Szobafestő.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kecskeméten, Bethlenváros, Csorba bíró háza és a Gyermekekmenhely mellett szobafestő műhelyt nyitottam. Elvállalok modern díszfestést, a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legpontosabban, gyorsan és a legjutányosabb árákon. Tisztelettel: Féjér Ernő szobafestő és mázólo.

Két egymásbanyiló utcai szoba

előszobával, villanyvilágítással, katonatiszteknek, garzon úrnak vagy írónak, bútorral vagy anélkül, október elsejére kiadó; esetleg két külön úrnak is kiadó Batthyány-utca 16. szám alatt (régí Halasi-nagy utca 25. sz.) 3954

12 darab

tiszta magyar faj tehén és üsző (a kiállításokon többször kitüntetve) tenyésztésre alkalmas, eladó. Értekezni Sz. Varga Sándor tulajdonossal II. tized, Lejtő utca 314.

Kerekegyházán,

a Fogyasztási Szövetkezetbe egy ügyes fűszer- és vegyeskereskedő segéd azonnal felvétetik. 3961

a 20-ik század varrógépe.

Csakis czégiink üzleteiben, vagy azok ügynökei után vásároljunk. 3906

Singer Co. Varrógép

Részvénytársaság. Kecskeméten Arany János-utca 2. sz. A „Népbank” új palotájában.

Üzlet-átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Vásári-nagy-utcában levő, jó hírnevűnek örvendő vas- és fűszerkereskedést Ress János úrtól átvettem és a raktáron levő összes árukat beszerzési áron alul is kiáriusítottam. Midőn üzletemet jó minőségű friss árukkal rendeztem be és pontos kiszolgálásról biztosítom, maradtam szíves pártfogást kérve, kiváló tisztelettel: Ujvári Pál vas- és fűszerkereskedő. 3904

Csizmadia-segéd

— jobb munkás — fővételik Jankovits Lászlónál Vásári-utca 2-ik szám alatt. 3950

1500 darab gömbölyű akáfa oszlop, három méter hosszú, vékony végén 17—18 centiméter átmérőjű, azonnali, esetleg február ávi szállításra kerestetik. Ajánlatok Rosenbaum Adolf és Fia fakereskedőkhoz Ada, Bácsbodrogh várm. küldendő. 3973

Eladó egy jőforgalmu korcsma

a Talfaj-út 90. szám alatt és azonnal át is vehető. 3972

Ertekezni ugyanott a korcsmarósnál.

Egy vagy két

utcai butorozott szoba külön bejáratall kiadó Csongrádi-utca 18-ik új szám alatt. 3971

Parkett-padozat.

Elvállalok amerikai parkett padozati munkálatokat, ujonnan való lerakást, valamint uri lakások, régi parkettás szobák felcopolását, beereztesét és tenyészését. Kiss Mihály parkett-aszaltos, Kecskeméten, Munkácsi utca 26. szám.

Jó állapotban levő

állás-szerkezetet és állás-deszkákat megvételre keresek. Tóth István építési-vállalkozó. IV. ker., Tabán-utca 1. szám. 3944

Itcsének

elmenne fiatal házaspár — volt vendég-lős — ovadékkal, vidékre is, esetleg kis vendégölt átvenne. Farkasfalvy, Bercsényi utca 11 ik szám, Kecskemét.